

Презентація на тему Загальна профілактика внутрішніх незаразних хвороб та превентивні заходи в спеціалізованих тваринницьких господарствах

Підготувала студентка
магістратури
Петькун Анна

- **Профілактика** - від грецького (prophylaktikos - запобіжний) комплекс заходів, спрямованих на створення фізіологічно обґрунтованих умов утримання і годівлі тварин, запобігання шкідливому впливу несприятливих факторів зовнішнього середовища, підтримання високого рівня неспецифічної резистентності та імунної реактивності організму, періодичне проведення диспансеризації, яка дає змогу діагностувати захворювання на ранніх (субклінічних) стадіях хвороби і проводити заходи, що до їх запобігання їх розповсюдженню. Профілактична робота базується на глибоких знаннях гігієни, годівлі, технології виробництва і заготівлі кормів, технологічного циклу ферми (комплексу), вимагає систематичної, наполегливої організованої праці, тому що здебільшого в основі виникнення внутрішніх хвороб, особливо молодняку, зумовлена недосконалістю технології утримання і годівлі тварин.

- Доброго здоров'я, високої продуктивності та хорошої відтворної функції тварин можна досягти, в основному, завдяки їх повноцінній годівлі. Організовуючи повноцінну годівлю сільськогосподарських тварин, слід обов'язково враховувати рівень забезпеченості тварин енергією, усіма поживними та біологічно активними речовинами, їх значення у живленні тварин та співвідношення між собою, оскільки порушення цих вимог, надлишок або нестача цих речовин призводять до появи низки внутрішніх хвороб.

- **Основою профілактики внутрішніх незаразних хвороб тварин** є повноцінне годування, оптимальний мікроклімат в приміщеннях, систематичний моціон, раціональне використання коштів хімічного і мікробіологічного синтезу, своєчасний контроль за станом обміну речовин і здоров'ям тварин.
- Повноцінне годування передбачає такий раціон, який забезпечував би потребу тварин в енергії, основних елементах живлення та біологічно активних речовинах.

- Багато хвороб пов'язані з недостатнім або надлишковим енергетичним, протеїновим, мінеральним і вітамінним харчуванням.
- Чим вище продуктивність тварин, тим вище повинна бути концентрація енергії в розрахунку на 1 кг сухої речовини раціону. Недолік енергетичного живлення веде до поганого засвоєння речовин корму, розладу репродуктивної функції, розвитку аліментарної дистрофії, зниження природної резистентності організму. Для усунення дефіциту енергії в раціонах тваринам вводять злакові концентрати, коренеплоди, картопля, жири тваринного і рослинного походження.

- Надмірне енергетичне харчування веде до розвитку ожиріння, цукрового діабету, серцево-судинним хворобам та іншої патології.
- При нестачі або надлишку протеїну або його неповноцінності за амінокислотним складом знижуються продуктивність і репродуктивна функція, порушується обмін речовин, розвиваються дистрофія і остеодистрофія, знижується молочна продуктивність (гіпогалактія), з'являються імунні порушення, знижується природна резистентність, народжується неповноцінний приплід, зростає захворюваність (діарея, бронхопневмонія, гастрит і т.д.) тварин.

- Усунути білкову недостатність можна введенням в раціони високопротеїнових кормів: зерна бобових, макухи, комбікормів, сіна бобових трав, м'ясний, м'ясо-кісткового або рибного борошна.
- Недолік білка в раціонах усувається в певній мірі за рахунок включення кормових дріжджів, концентрату азотно-фосфорного кормового (АФК), кормового концентрату ОТІ-3, добавки «Белотін», кормових добавок з відходів шкіряної сировини.

- Надлишок протеїну в раціонах веде до порушення травлення і обміну речовин, дистрофії ендокринних органів, печінки, нирок, серця, кетозу, ожиріння, сечокислий діатез і т.д. До надлишку протеїну найбільш чутливі жуйні тварини, так як більша частина білка в рубці розщеплюється з утворенням аміаку, надлишок якого надходить у кров і надає токсичний вплив на функції найважливіших органів і систем.

- При нестачі макро-і мікроелементів порушується обмін речовин, з'являються остеодистрофія, рахіт, ендемічний зоб, гіпокобальтоз, анемія та багато інших захворювань.
- Як недолік, так і надлишок мінеральних речовин негативно впливає на організм тварини.
- В раціонах повинно міститися необхідну кількість кальцію, фосфору, магнію, сірки, натрію, калію, заліза, кобальту, йоду, цинку та інших мікроелементів. При недоліку їх додають в сіно, концентрати, сінаж і т.д. Мінеральні речовини додаються у вигляді кормових преміксів.

- У телят і поросят, переважно протягом перших шести тижнів життя, часто спостерігаються захворювання органів травлення. Причини різні: неправильна годівля матерів у період плодоношення, зміна складу молозива в матерів, випоювання телятам холодного, забрудненого або закислого молока, перегодовування молодняку, введення важкоперетравних підкормок, порушення розпорядку годівлі, давання недоброякісних грубих, соковитих і концентрованих кормів.

- Для профілактики та лікування цих захворювань поряд із застосуванням лікарських препаратів слід використовувати різні дієтичні кормові засоби, які поліпшують функціональну діяльність внутрішніх органів, збагачують організм вітамінами та мінеральними солями, а також високопоживними речовинами, що добре перетравлюються і тим самим сприяють поліпшенню здоров'я тварин

- За дією на окремі органи, системи та організм у цілому всі дієтичні засоби можна поділити на такі групи.
- 1. Засоби, що сприяють кращому перетравлюванню і засвоєнню поживних речовин корму, посиленню секреції травних залоз організму. До них відносимо різноманітні настоянки із сіна, хвої, ромашки; відвари з горобини, насіння льону, деревію, кінського щавлю; осолоджене, розмелене, подрібнене, пророщене, підсмажене зерно; дріжджовані корми.
- 2. В'яжучі й обволікаючі речовини, що зменшують екструзативні процеси, больову чутливість, всмоктування токсинів. Це — відвари і настої з кори дуба, жолудів, вербових бруньок; вівсяне молоко й кисіль, вівсяно-сінні бовтанки, відвар насіння льону, морквяне й картопляне пюре.

- 3. Засоби, що нормалізують обмін речовин, стимулюючи тим самим ріст тварини та підвищуючи резистентність організму. До них належать настоянка прополісу, березовий сік, шлунковий сік, фізіологічний розчин, розчини Рінгер-Локка, мінеральні речовини.
- 4. Засоби, що нормалізують склад шлунково-кишкової мікрофлори:
 - кисломолочні продукти, ацидофільно-бульйонна культура (АБК), пропіоново-ацидофільна бульйонна культура (ПАБК). Вони пригнічують розвиток патогенної мікрофлори, запобігають інтоксикації організму, поліпшують ферментативну й секреторну діяльність травного апарату.
- 5. Засоби, що містять фітонциди: спиртові настоянки із часнику та цибулі. Їх використовують як бактеріостатичні засоби.

- Призначаючи дієтотерапію, враховують етіологію, патогенез хвороби, стан хворих, вид, породу, вік, стать, продуктивність тварин.
- У разі призначення лікувальної годівлі дотримуються таких правил:
 - 1. Дієтична годівля має відповідати видовим та віковим особливостям годівлі тварин.
 - 2. До кормового раціону включають усі потрібні поживні речовини, які можуть бути засвоєні організмом хворого.
 - 3. Із кормових речовин обирають легкозасвоювані й повноцінні щодо поживності.
 - 4. За тривалої дієтичної годівлі забезпечують різноманітність і зміну кормів у складі дієти.
 - 5. Режим годівлі організовують з урахуванням індивідуальних особливостей тварин і характеру хвороби.

- Існує три види дієтичних режимів: щадний, напівголодний і режим повного голодування.
- На режимі повного голодування (1–2 доби) утримують тварин у разі гострих захворювань з метою розвантаження травного каналу, полегшення роботи нирок і створення умов порівняного спокою для уражених органів. Режим тривалого повного голодування не застосовують для молодняку, особливо підсосного періоду, через швидкий розвиток спаду сил і зниження фізіологічної системи захисту, натомість пропускають наступну годівлю, замінивши молозиво або молоко фізіологічним розчином.

- Напівголодний режим полягає в зменшенні добової потреби на 50–60%. Його призначають на 2–3 доби для переходу від голодного до звичайного режиму годівлі. Він також показаний у разі захворювань травного каналу, хвороб печінки, нирок, серцево-судинної системи із значними порушеннями функцій цих органів.
- Щадний режим полягає в призначенні спеціальної дієтотерапії. Корми добирають залежно від переважаючого розладу функцій.

- Потреба тварин у мінеральних речовинах залежить від багатьох чинників і насамперед від взаємини між окремими елементами процесу обміну, рівнів їх всмоктування і виділення, здатності накопичуватися в організмі, їх хімічної природи.
- Вітаміни життєво необхідні для підтримки нормальної діяльності організму, росту тварин, забезпечення високої продуктивності і відтворювальної функції. Недолік хоча б одного вітаміну в раціоні викликає функціональні розлади в обміні речовин.

- Для жуйних тварин нормують: каротин, вітаміни А, D, Е. Для нормування вітамінного харчування свиней найбільше значення мають вітаміни А, D, Е, водорозчинні вітаміни В1, В2, В3, В4, В5, В12. Недостатність вітамінів групи В усувають включенням в раціон кормів тваринного походження (молока, молочної сироватки, відвійок, склотин, рибної, м'ясо-кісткового та трав'яного борошна, м'яса, дріжджів, пропионово-ацедофільное бульонної культури – ПАБК і т.д.).

- Здоров'я тварин багато в чому залежить від якості кормів і води, контроль за якими покладається на ветеринарних фахівців.
- Профілактика хвороб забезпечується оптимальним мікрокліматом в приміщеннях, де знаходяться тварини, який складається з температури, вологості, швидкості руху повітря, запиленості, виробничих шумів, газового складу повітря, освітленості, мікроорганізмів і т. д. Відомо, що продуктивність тварин на 20% визначається оптимальним мікрокліматом. При грубому порушенні мікроклімату в цих приміщеннях, особливо ранньою весною і пізньою осінню, збільшуються захворюваність і падіж молодняку, з'являються масові випадки шлунково-кишкових та легеневих захворювань.

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!**